

PELS-AVISEN

TORSDAG D. 7. JANUAR 2016

Ekspert:

Dyrevelfærden hos danske mink er god

Har danske mink tilfredsstillende forhold, når alle gældende regler overholdes? Ifølge forskere og Den Danske Dyrlægeforening er svaret ja.

- Min holdning er, at sundhedsrådgivningsaftalerne og de regelmæssige besøg har været med til at sætte fokus på dyrevelfærd. Der er fokus på både forebyggelse, og handlet når det er nødvendigt, siger Carsten Jensen, formand for Den Danske Dyrlægeforening.

Danske mink har bl.a. halm og redekasser i deres bure og bliver ikke udsat for fysiske indgreb som halekupering eller kastration. Når de skal aflives, foregår det på farmen, så de slipper for at blive transporteret. Resultatet er en lav forekomst af sygdom, dødelighed og skader hos mink. Forskerne har desuden afkræftet idéer om, at mink har behov for svømmevand og større bure, mens andre forsøg har resulteret i krav om hylder og rør til at stimulere minkene. Det fremgår af rapporten "Velfærd hos mink" fra Aarhus Universitet udarbejdet til Justitsministeriet.

- Helt overordnet kan man godt være tjent med at være mink i Danmark i dag. Minkene virker rolige, nysgerige, tillidsfulde og mætte, siger dyrlæge Helle Andreasen fra Den Danske Dyrlægeforening. Hun har i mere end 20 år jævnligt besøgt minkfarme på sundhedsbesøg.

IKKE PERFECT

Men som i enhver anden husdyrproduktion kan man aldrig undgå, at enkelte dyr kan blive syge eller komme til skade. I Danmark avles der

- Ud fra en veterinærfaglig tilgang er der ikke grundlag for at bortdømme dansk minkproduktion. Tværtimod - branchen er nået rigtigt langt med hensyn til avl og produktionsforhold. Men der er altid plads til forbedringer, og her vil danske dyrlæger også fremover spille en konstruktiv rolle.

Kilde: Leder i Dansk Veterinærtidsskrift, maj 2011.

ca. 17,8 millioner mink, og bare én promille udgør 17.800 dyr. Derfor er der i branchen stor fokus på, at avlerne bruger viden om sygdomme, adfærd, fodring, staldindretning osv. til at forbedre dyrevelfærden.

- Der er en udfordring ved, at minkene skal blive voksne og store på en relativt kort periode. Det kan give produktivsygdomme hos nogle mink som for eksempel fedtlever. Og så er der

stadig episoder med bidskader. Men det tror jeg, vi kan minimere med den nye måde at se fravæningen på, hvor man deler store problematiske kuld, så der i de tilfælde er færre mink i burene på et tidligere tidspunkt end ellers. Man skal altid tænke på, hvordan man kan forbedre produktionen, så dyrene har nogle gode forhold, siger Helle Andreasen.

En anden udfordring er gruppeindhusning, altså flere mink i samme bur. Mink gik traditionelt sammen to og to, før de blev kønsmodne. Efter pres fra dyrevelfærdsorganisationer blev mulighed for gruppeindhusning, hvor tre eller fire mink går sammen, indført på europæisk niveau i 1999. Den mulighed blev som en direkte følge heraf også indført i Danmark i 2007. Det har givet nogle velfærdsproblemer, som naturligt opstår, når man vil huse flere individer sammen. Udfordringen for minkavlerne er at finde de rigtige dyr til gruppeindhusning. Det lykkes dog i høj grad i disse år. Velfærden er således ok ved gruppeindhusning, men endnu bedre ved parvis indhusning, viser forskningen.

AVLET TIL AT TRIVES

Igenom mange år har minkavlerne taget højde for minkenes temperament,

når de har valgt avlsdyr. Minkene skal være rolige og velafbalancerede. Som i andre dyrehold bliver der ikke avlet på aggressive eller nervøse dyr.

- Vi har nogle mink nu, som er meget mere egnet til at holde som husdyr i forhold til, da jeg kom på minkfarme i midten af 1990'erne. Her er man kommet langt med at avle dyr, som trives. Der er en mærkbar forskel. Når jeg kommer som helt fremmed på en farm, kommer minkene ud og kigger nysgerigt. Da jeg kom på farme i 1990'erne, løb de hen i det fjerneste hjørne, siger Helle Andreasen.

DEN OVERSETE FAKTOR I VELFÆRDS-STATISTIKKERNE

Når der alligevel er anmærkninger i de offentlige kontroller, skyldes det langt fra kun ting der vedrører selve dyrene.

LAV FOREKOMST AF SYGDOM OG DØDELIGHED

I 2010 udarbejdede en ekspertgruppe under Fødevarestyrelsen en omfattende rapport om minkavl. I ekspertgruppen deltog Fødevarestyrelsen, Dansk Pelsdyravlerforening, Den Danske Dyrlægeforening, Landbrug & Fødevarer, Justitsministeriet, Fødevareministeriet, Plantedirektoratet og Aarhus Universitet. I forhold til sår, skader og sygdomme konkluderede ekspertgruppen:

"Det generelle indtryk er, at sygdomsforekomst og dødelighed blandt mink er på et lavt niveau, som er væsentligt under niveauet for anden husdyrproduktion i Danmark."

Læs ekspertgruppens rapport på Fødevarestyrelsens hjemmeside.

En stor del af anmærkningerne tilfalder den administrative del af minkproduktionen.

- Det er meget de administrative anmærkninger, vi ser går igen, når der har været kontrol. Nogle avlere synes stadig ikke, det er så vigtigt at notere alt ned, for eksempel medicinforbrug. Eller at følge en anvisning - hvis man for eksempel har fået at vide, at en mink skal have tre sprøjter, så skal den have tre sprøjter, selvom man synes, den ser rask ud efter to. Det er nogle af de anmærkninger, vi især ser, der bliver givet. Men de bliver bedre til det hele tiden, og det er langt de færreste efterhånden, der ikke har forstået det, siger Helle Andreasen. ■

HVORDAN SIKRER UNIVERSITETERNE, AT FORSKNINGEN ER UAFHÆNGIG?

Dekan Ulla Wewer, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet: "Ved at have fokus på god videnskabelig praksis og emne- og metodefrihed i forskningen og ved at publicere i anerkendte tidsskrifter med peer review (såkaldt fagfællegranskning) sikrer vi, at forskningen har en høj kvalitet. Ingen kan købe sig til et bestemt resultat."

Institutleder Klaus Lønne Ingvarsen, Institut for Husdyrvidenskab, Aarhus Universitet: "Vi fastholder en meget høj troværdighed ved netop altid at sikre, at armlængdeprincipperne overholdes. Det gælder til alle vore bevillingsgivere, hvad enten det er private eller offentlige."

Kilde: Dansk Pelsdyravlerforening, oktober 2015, s. 8-10.

Fødevarestyrelsen:

Dækkende kontrol på danske minkfarme

De danske minkfarme er under tæt opsyn af Fødevarestyrelsen.

Per Henriksen, du er veterinærdirektør i Fødevarestyrelsen. Er jeres kontrol tilstrækkelig?

Ja, vi prioriterer vores kontrol, hvor der er behov for det, både hvad angår dyrearter og områder.

Mener I, at I får et retvisende og dækkende billede af forholdene på de danske minkfarme ved det omfang, kontrollen har?

Ja, det synes vi. Ud over den ordinære kontrol gennemfører Fødevarestyrelsen særlige kontrolkampagner for alle husdyr med fokus på områder, hvor der vurderes at være ekstra behov for opmærksomhed. Bl.a. gennemførte Fødevarestyrelsen i 2011 og 2012 kampagner vedr. håndtering af syge og tilskadede mink. Og i år gennemfører Fødevarestyrelsen en kampagne bl.a. med fokus på overholdelse af arealkrav for mink.

I 2010 blev alle minkgårde kontrolleret. Antallet er løbende faldet. Hvad skyldes det?

Kontroltrykket på minkfarme er i dag på niveau med kontroltrykket på andre dyrearter. Dette skyldes, at forholdene er blevet bedre på farmene, dvs. der ses færre overtrædelser. Den samlede procentvise andel af besætninger, der ikke overholdt loven således: 50 pct. i 2010, 29 pct. i 2011 og 18 pct. i 2012. Der ses altså et tydeligt fald i niveauet af overtrædel-

ser. I samme periode sås endvidere en forbedring i regelefterlevelsen, hvad angår syge og tilskadede mink, især hvad angår påbud og politianmeldelser. Selvom der ikke kan foretages en direkte sammenligning med kontrolresultaterne fra 2013 og 2014, bør det nævnes, at der i 2013 kun blev givet én indskærpelse og én politianmeldelse og i 2014 én indskærpelse for ukorrekt håndtering af syge og tilskadede mink. De overtrædelser, som typisk er set i perioden 2010-2014, er relateret til redekassernes størrelse, manglende dokumentation for medicinsk behandling, tildeling af halm og hylder og/eller rør, samt ukorrekt behandling af syge og tilskadede mink.

Generelle kommentarer på jeres kontrol, og hvordan I generelt vurderer forholdene på danske minkfarme?

Det er Fødevarestyrelsens vurdering, at det store kontroltryk i årene 2010 (100%), 2011 (50%) og i 2012 (50%) og de forskellige myndighedsinitiativer, der er blevet iværksat i perioden 2009-2014 - bl.a. indførelse af krav om obligatorisk sundhedsrådgivning og obligatorisk uddannelse af dyreejer og medarbejdere - har været med til at skabe fokus på dyrevelfærden i pelsdyrbranchen, og dermed højne regelefterlevelsen. Fødevarestyrelsen vurderer også, at pelsdyrbranchen i Danmark selv har gjort en væsentlig indsats for at komme de "brodne kar" i branchen til livs. ■

Pels-Avisen er en annonce, som Danske Minkavlere og København Fur har indrykket i Politiken, Berlingske Tidende og Jyllands-Posten. Pels er en stor erhvervs-klynge i Danmark med verdensledende aktiviteter inden for minkgårde, eksportorganisationer, veterinærvidenskab, modedesign og maskinproduktion. Erhvervet nyder derfor også løbende en stor presseomtale og positiv interesse fra det omgivende samfund.

Pelsklyngen er dog også et erhverv, der nu og da forsøges udstillet som noget særligt. Dette er ofte drevet af grupperinger, som har et snævert ideologisk/politisk sigte i forhold til menneskers hold og brug af dyr i det hele taget.

Desværre har store dele af pressen og journalister i dag så stramme arbejdsvilkår og manglende muligheder for at afsætte ressourcer til en

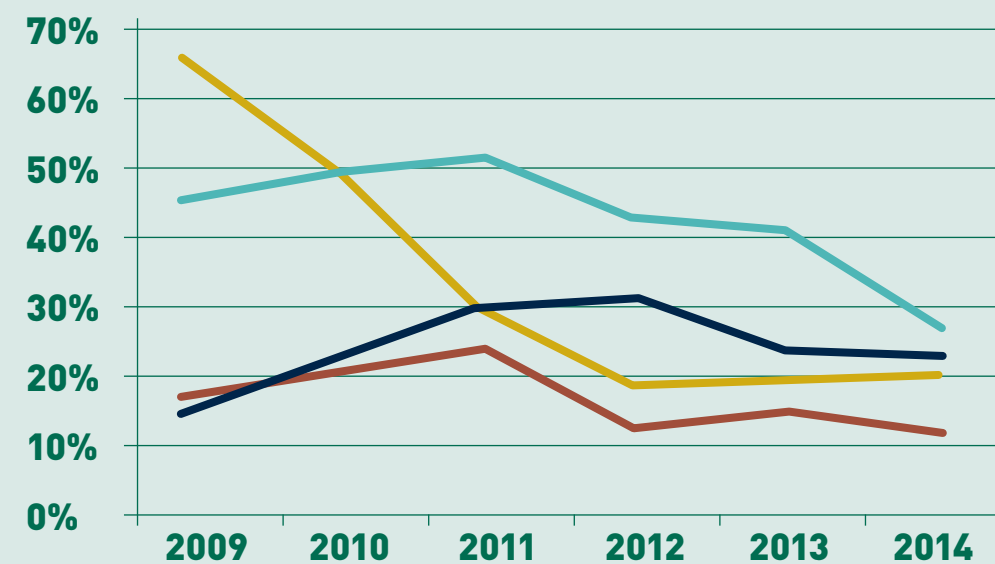
Kontrol på minkfarme - hvad, hvem, hvor ofte

✓ Ordinær velfærdskontrol varetages af Fødevarestyrelsen 1 gang om året på en procentdel af farmene, som Fødevarestyrelsen fastsætter. I 2010 var det 100 %, som siden hen er blevet til en mindre procentdel.

✓ Veterinærrejseholdet og Veterinærenhederne under Fødevarestyrelsen udfører aktuelle kontrolkampagner.

✓ Miljøkontrol foretages af kommunen med mindst ét samlet miljøtilsyn i løbet af fire år.

ANDEL AF BESÆTNINGER MED ANMÆRKNINGER

Kilde: Fødevarestyrelsens rapport om dyrevelfærd i 2014, udkommet september 2015, samt tidligere beretninger. ammenligningen skal tages med forbehold, idet udvælgelsesproceduren af besætninger til kontrol varierer fra år til år.

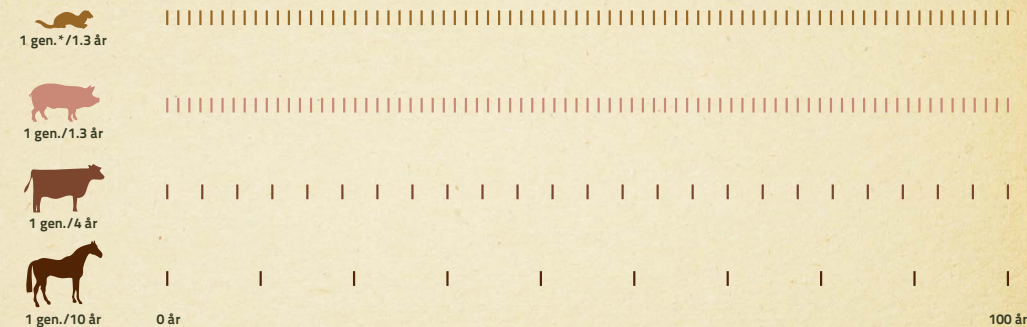
professionel research, at historier jævnligt videregives uden den ønskede og nødvendige journalistiske dybde og baggrund. Selv om det ikke er pressens hensigt, kan dette resultere i forvildning, som ikke giver et retvisende billede.

Ligesom for alle andre erhverv i både det offentlige og den private sektor, så sker dette også en gang imellem med historier om vores spændende brancheområde.

Vi har derfor valgt at etablere Pels-Avisen, hvor vi har mulighed for at tilføre det offentlige rum de fakta, der sikrer en virkelighedsnær forvildning og en retvisende skildring af stort og småt i vores erhverv. Vi er heller ikke perfekte, men vi vil gøre vores bedste.

GÅRDMINK ER HUSDYR

Alle husdyr har været vilde. Gennem tiden bliver dyrene domesticerede, og det kan for eksempel bygge på antal generationer. Mink har korte generationer, og bliver derfor hurtigt tamme. Den moderne mink er derfor idag godt tilpasset til at leve på minkgårde.

Kilder: 'Applied Animal Breeding for Different Species', Faculty of Life Sciences, Københavns Universitet, MTT Agrifood Research Finland, VikingGenetics og Seges.